

Родзинки року — 2006

Зміни соціально-культурної ситуації змушують бібліотеки переглянути традиційні підходи до своєї діяльності та виробити нову модель сучасної бібліотеки. У такий спосіб вони перебирають деякою мірою на себе функції центрів громадських зв'язків.

Львівська обласна бібліотека для дітей у 2006 році продовжила тісну співпрацю з громадською організацією «Форум видавців» по реалізації проекту «Малий книжковий форум», у рамках якого пройшов щорічний міжобласний конкурс «Найкращий читач Форуму», «День дитячого читання». Працівники бібліотеки є активними партнерами ГО «Форум видавців» у проведенні Фестивалю дитячого читання «Мій Львів: проблеми сьогодення, перспективи на майбутнє». Такі дитячі громадські слухання вперше було організовано в ЦБС для дітей м. Львова. Під час їх проведення школярі окреслювали проблеми рідного міста та пропонували шляхи їх вирішення, виявляючи при цьому свідому громадянську позицію. Дитячі громадські слухання дозволили відчути та усвідомити дітям Львова особисту причетність до збереження та розвитку рідного міста, що і було метою заходу.

У бібліотеки намітилися цікаві контакти з благодійним фондом підтримки обдарованої української молоді «Воля» Трускавецької МДБ. «Якби я став трускавецьким мером» — на таку тему відбулася у 2006 році чергова акція благодійного фонду «Воля». У рамках цієї акції МДБ провела серед своїх читачів-старшокласників конкурс на кращий твір-фантазію. У своїх думках переможці були однакові — керувати містом повинна сильна й чесна людина. Благодійний фонд «Воля» нагородив грошовою премією кожного з трьох переможців-читачів.

Певною мірою успіх будь-якої бібліотеки залежить від змісту і стабільності співробітництва. У цьому переконалася на власному досвіді Львівська обласна бібліотека для дітей, взявши участь у Всеукраїнському конкурсі дитячої творчості на кращу книжку-саморобку «Моя мала Батьківщина», засновниками і організаторами якого виступили Український фонд соціальних гарантій військовослужбовців та ветеранів Збройних сил і Національна бібліотека України для дітей. Читачі нашої бібліотеки — дві учениці 8-го класу спецшколи-інтернату № 100 для незрячих дітей стали переможцями і отримали нагороди в номінації «За мужність і наполегливу працю» та цінний приз — караоке для своєї школи. Львівську ОДБ за кращу колективну роботу, представлену бібліотеками, нагороджено Почесним дипломом I-го ступеню, телевізором та караоке.

«Маєш ідею — втілюй її у життя», — вирішили для себе працівники ЦДБ м. Броди. Вони взяли участь у конкурсі міні-проектів «Соціальні проблеми вирішуємо разом» у рамках програми «Демократизація України: програма малих проектів» за фінансової підтримки DFID (Міністерства у справах міжнародного розвитку Великої Британії). За підготовлений міні-проект «Театр однієї книги» вони отримали грант і втілили у життя завдання міні-проекту — придбали дитячі україномовні видання, театральний реквізит, диски для музичного супроводу вистав, м'які іграшки для лялькового театру. Казка «ожила» для усіх бажаючих, для дітей-дошкільників та вихованців реабілітаційно-педагогічного центру «Струмок», зігрівши духовною аурую всіх присутніх на святі. Бібліотекарі Бродівської РДБ не розглядають ляльковий театр тільки як розвагу, вони намагаються на прикладі казкових персонажів вчити дітей доброті, дружбі, працьовитості.

Центральна міська бібліотека для дітей м. Стрия, координуючи свою діяльність з громадськими організаціями екологічного напрямку, виконує функції своєрідної екобібліотеки. Для читачів 5-9 класів тут створено екопрограму «Мандруємо екологічною стежиною». Над цією ж темою поглиблено працювали і у бібліотечному екоцентрі «Довкілля» м. Сокаль. Допомогали підліткам усвідомлювати те, що людина є частинкою природи, від якої залежить майбутнє, виховували відчуття особистої відповідальності за стан рідної природи цікаві матеріали інформаційного вісника «Кольорові опади», екологічний репортаж «Іншої Землі у нас не буде, нам треба нашу Землю зберегти», еколікбез «Відкрита долоня Планети» тощо.

Експериментальним майданчиком для інновацій у регіоні є Львівська МЦБС для дітей, яка активно шукає нові підходи і розвиває нову стратегію роботи з дошкільниками. У бібліотеці з'явилася безкоштовна послуга для молодих батьків — «Бібліоняня». Це цілий комплекс розважально-пізнавальних заходів для дітей та консультаційних послуг для молодих батьків. Спочатку ця послуга була задумана як можливість для батьків залишати свою дитину кожної другої і четвертої неділі на кілька годин у кімнаті казок під наглядом бібліотекаря. Тепер тут малюкам не тільки читають книжки, а й грають з ними у різноманітні ігри, батьки ж мають можливість поспілкуватися з вихователями дошкільних установ щодо розвитку своїх дітей та отримати поради бібліотекарів

стосовно процесу сімейного читання.

Значне місце у становленні дитини як читача відіграє сім'я, де підростаюче покоління одержує свій перший соціальний досвід. Роль сім'ї у формуванні стійкої потреби в читанні, інтересу до книги важлива не лише в перші роки життя дитини, але й у подальшому, коли в неї з'являються навички самостійного читання. Стрийська районна бібліотека для дітей запровадила День дитячого читання, під час якого проходила низка заходів з організації дозвілля, підтримки творчих здібностей дітей: читацький діалог «Читати — класно!», презентація книги О. Шмілик «Де ж та хатка в ангелятка», яка стала книжкою-переможцем конкурсу «Найкраща книга XIII Форуму видавців у Львові», вікторини, літературні ігри.

Завжди в центрі уваги бібліотек Львівщини ще одна важлива проблема — залучення до книги і читання неблагополучних дітей. «Якщо ми вписуємося у формат» — таку назву мала бесіда за круглим столом для учнів 7–9 класів в ЦДБ м. Львова, під час якої підлітки одержали так звані «корисні рецепти» для подальшого життя.

Ділові стосунки з Корпусом Миру філії № 1 м. Дрогобича вдихнули життя у роботу бібліотечного клубу «Юний поліглот». Волонтер Корпусу Миру, спеціаліст молодіжної програми Джон Шітц разом із бібліотекарем І. Стецькович проводять ігри, бесіди, вивчають англійську мову, обговорюють різні події, які захоплюють дітей настільки, що вони приводять на щотижневі заняття клубу своїх старших братів і сестер, друзів і батьків. І тепер клуб має шанс стати сімейним. Джон Шітц ділиться з дітьми своїми враженнями від України, вчить дітей радіти життю і спілкуванню. Спільно з бібліотекарями він намагається переконати дітей, що читати книги і журнали, обговорювати їх, розвивати навички спілкування, толерантності, вміння орієнтуватися в складних людських стосунках — це цікаво!

«Наш гість — «Однокласник!» — такі схвильовано-радісні вигуки можна було почути у Червоноградській бібліотеці для дітей. Понад 40 школярів-читачів зібралось на зустріч з редактором журналу С. Іванюком, який пересвідчився, що юні червоноградці читають «Однокласник» вдумливо і ретельно. Вислухавши розповідь про перспективи розвитку журналу, читачі подали свої пропозиції, як зробити його ще цікавішим, а саме, щоб журнал розширив поради психолога, відновив політичну рубрику, у якій школярі могли б дати власну оцінку діяльності тих чи інших керівників держави, народних депутатів.

Лідер процесу інформатизації — Львівська ОДБ вирішила проблему «малюки та інформатизація», створивши дитячий клуб «Смайлик». Його ідея — засобами Інтернету і медіа прищепити дітям інтерес до читання, навчити критично оцінювати прочитане та володіти мистецтвом дискусії. Відкриття такого клубу — свідчення активізації соціальної ролі бібліотеки, її прагнення задовольняти потреби користувачів у змістовному та корисному проведенні вільного часу.

Реалізуючи права дітей на вільний доступ до інформації, освіти та культурний розвиток, у 2006 році ще 2 дитячі бібліотеки почали користуватися послугами Інтернету, отримавши грант від Посольства США на організацію Інтернет-місця читача. У квітні 2006 року Львівська ЦМБ для дітей стала переможцем конкурсу «Інтернет для публічних бібліотек», внаслідок чого у бібліотеці з'явилося 6 комп'ютерів. Сума гранту була 40 тис. грн. і ще була фінансова підтримка від Львівської міської ради, яка складала теж 40 тис. грн. За ці кошти було відремонтовано приміщення, встановлено сигналізацію і ґрати, придбано меблі та килимове покриття. У Червоноградській міській ЦБ 19 грудня 2006 року розпочав свою роботу Інтернет-центр, відкриття якого відбулося також завдяки перемозі у конкурсі «Інтернет для читачів публічних бібліотек». Фінансування на суму 28 тис. грн. (перший етап) дало змогу встановити 6 комп'ютерів. Міською радою було виділено 15 тис. грн. на ремонт приміщення, встановлення сигналізації, придбання обладнання. Два рази на тиждень двері Червоноградського Інтернет-центру відчиняються для дітей міста.

Розпочато реалізацію проекту підтримки дитячих відділів бібліотек селищ та малих міст «Бібліотеки малих міст: відродження і розвиток». Вперше за багато років для цієї категорії бібліотек проведено обласний семінар «Партнерство в ім'я читача». Продовжується реалізація рейтингпроекту «Великий приятель маленьких читачів» (нагородження Почесною медаллю-відзнакою бібліотеки за популяризацію книги і читання, і за допомогу бібліотеці). Лауреатом бібліотечної медалі, яка вручається після вивчення читацької думки, став Іван Малкович, директор видавництва А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА.

Дійова, активна позиція бібліотек області сприяє розширенню їхніх можливостей і створює позитивний імідж.